

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ

ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ КОЛЕДЖ
ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Заст.директора ДЕК ДДТУз НР

«____» _____ 201 р.

Ф І Н А Н С И П І Д П Р И Є М С Т В

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Спеціальність 5.03050901 «Бухгалтерський облік»

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії
Бухгалтерського обліку та економічних дисциплін

Протокол № _____ від «____» _____ 201 р.

Голова комісії _____ Н.В.Зозуля

ВСТУП

Навчальна програма з вивчення предмету «Фінанси підприємств» складена відповідно до місця та значення дисципліни за структурно-логічною схемою, передбаченою освітньо-професійною програмою молодшого спеціаліста з напрямку підготовки 0305 «Економіка і підприємництво» та навчального плану для підготовки молодших спеціалістів за спеціальністю 5.03050901 «Бухгалтерський облік», затвердженого Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України. Вона охоплює всі змістовні модулі, визначені анотацією для мінімальної кількості годин, передбачених стандартом.

Предметом вивчення дисципліни «Фінанси підприємств» є фінанси підприємницької діяльності, як економічної категорії та фінансових відносин, які виникають у процесі діяльності суб'єктів і охоплюють різноманітні процеси: створення підприємств; одержання і розподіл доходів і накопичень; формування відповідних фондів грошових коштів; формування та використання фонду оплати праці; розрахунків із постачальниками та підрядниками тощо.

Міждисциплінарні зв'язки: вихідне, передуює вивченню таких дисциплін, як «Гроші і кредит», «Фінанси».

Зміст дисципліни «Фінанси підприємств» розкривається в таких темах:

1. Сутність і основи організації фінансів підприємств.
2. Організація грошових розрахунків підприємств.
3. Формування і використання прибутку.
4. Оподаткування підприємств.
5. Оборотні кошти та їх організація на підприємствах.
6. Кредитування підприємств.
7. Оцінювання фінансового стану підприємств.
8. Фінансове планування на підприємствах.

Навчальна програма дисципліни «Фінанси підприємств» складається з таких розділів:

1. Мета і завдання курсу;
2. Зміст курсу
3. Список рекомендованої літератури.

Мета і завдання дисципліни “Фінанси підприємств”

Курс "Фінанси підприємств" відноситься до фундаментальних дисциплін і передбачає послідовне та систематизоване вивчення основних положень програми, яка є початком для студіювання програм більш конкретного характеру.

Мета дисципліни – формування системи базових знань з теорії і практики фінансових відносин суб'єктів господарювання, формування фінансових ресурсів, фінансового планування, організації фінансової діяльності підприємств. Сприяти студентам в оволодінні необхідними знаннями щодо сутності та необхідності фінансів підприємств, їх діалектичного розвитку в трансформаційній економіці. Ці знання необхідні для того, щоб майбутній спеціаліст міг об'єктивно оцінювати економічні процеси, що відбуваються в суспільстві, розуміти суть і тенденції розвитку фінансових відносин та їх особливості у сфері державних фінансів і фінансів суб'єктів господарювання; розробляти й вирішувати питання теорії та практики побудови фінансової політики держави, оскільки зобов'язаний нести відповідальність за прийняті фінансові рішення.

Предметом вивчення дисципліни є теоретичні і методичні аспекти суті фінансів підприємств, їх взаємозв'язок з іншими економічними категоріями, а також проблеми функціонування корпоративних фінансів та інших фінансових інституцій.

В процесі вивчення дисципліни вирішуються наступні **завдання**: з'ясовується сутність, функції та необхідність існування фінансів підприємств в економічному житті суспільства; вивчаються закономірності розвитку фінансових відносин між державою, господарюючими суб'єктами та населенням і розкриваються можливості використання цих закономірностей у практиці фінансової роботи, вивчення фінансових ресурсів та джерел їх формування; оволодіння методами фінансового планування. Оцінювання фінансового стану.

Зміст дисципліни “Фінанси підприємств”

Тема 1. Сутність і основи організації фінансів підприємств

Сутність фінансів підприємств, принципи їх організації та зміст. Функції фінансів підприємств і їх характеристика. Фінансові ресурси підприємств, їх склад і характеристика.

Особливості організації фінансів підприємств різних форм власності. Сутність фінансової діяльності та управління нею.

Зміст, завдання й організація фінансової роботи на підприємствах.

Студенти повинні:

Знати: Сутність фінансів підприємств. Поняття про грошові фонди підприємств, їх ознаки. Умови та причини існування фінансів. Особливості розподільчої функції фінансів. Взаємозв'язок розподільчої та контрольної функцій фінансів.

Вміти: визначати - ознаки фінансів підприємств, ознаки грошових фондів, умови існування фінансів підприємств, взаємозв'язок розподільчої та контрольної функцій фінансів.

Самостійна робота студентів: Функції фінансового механізму господарських формувань. Фонди грошових засобів та фінансові ресурси підприємств. Організація та зміст фінансової роботи на підприємстві фінансової служби

Тема 2. Організація грошових розрахунків підприємств

Грошові кошти, канали їх надходження, порядок зберігання та витрачання. Економічний зміст, принципи організації та класифікації розрахунків. Поточні та інші рахунки підприємств у банках, порядок їх відкриття та руху коштів на них.

Розрахунки із застосуванням платіжних доручень. Розрахунки із застосуванням платіжних вимог-доручень. Розрахунки за допомогою чеків. Розрахунки акредитивами.

Розрахунки із застосуванням векселів. Інші форми безготівкових розрахунків.

Розрахунки пластиковими картками. Санкції за порушення розрахунково-платіжної та касової дисципліни.

Студенти повинні:

Знати: канали надходження, порядок зберігання та витрачання грошових коштів.

Економічний зміст, принципи організації та класифікації розрахунків. Порядок відкриття та руху коштів на рахунках у банках.

Вміти: Розрахунки із застосуванням платіжних доручень. Розрахунки із застосуванням платіжних вимог-доручень. Розрахунки за допомогою чеків. Розрахунки акредитивами.

Розрахунки із застосуванням векселів. Інші форми безготівкових розрахунків.

Розрахунки пластиковими картками.

Тема 3. Формування і використання прибутку

Підприємство як суб'єкт господарювання, отримання доходів і економічних відносин.

Фінансові результати діяльності підприємств, їх зміст і значення в розширенні виробництва. Виручка, її планування та використання.

Економічний зміст прибутку та рентабельність, їх роль в умовах розвитку підприємництва. Планування прибутку. Розрахунок загального та чистого прибутку, їх розподіл і використання.

Студенти повинні:

Знати: класифікацію доходів підприємства за джерелами формування, систему показників рентабельності, загальну характеристику звіту про фінансові результати.

Вміти: визначати економічний зміст прибутку та рентабельність, їх роль в умовах розвитку підприємництва. Планування прибутку. Розрахунок загального та чистого прибутку, їх розподіл і використання.

Самостійна робота студентів: планування та використання прибутку.

Практичні заняття: Розрахунок загального та чистого прибутку. Методика та розрахунок аналізу беззбитковості.

Тема 4. Оподаткування підприємств

Сутність, призначення і функції податків. Сутність податкової системи, принципи її побудови. Види податків і джерела їх сплати. Непрямі податки: податок на додану вартість, акцизний збір. Прямі податки: оподаткування прибутку підприємств, оподаткування доходів фізичних осіб. Місцеві податки та збори.

Студенти повинні:

Знати: Сутність, призначення і функції податків. Сутність податкової системи, принципи її побудови. Сутність, призначення і функції податків. Сутність податкової системи, принципи її побудови. Види податків і джерела їх сплати. Непрямі податки: податок на додану вартість, акцизний збір. Прямі податки: оподаткування прибутку підприємств, оподаткування доходів фізичних осіб..

Вміти: визначити види податків і джерела їх сплати. Непрямі податки: податок на додану вартість, акцизний збір. Прямі податки: оподаткування прибутку підприємств, оподаткування доходів фізичних осіб..

Самостійна робота студентів: Платежі за ресурси та інші надходження. Місцеві податки та збори.

Тема 5. Оборотні кошти та їх організація на підприємствах

Сутність обігових активів, їх склад і структура. Організація обігових активів і джерела їх формування. Загальний порядок нормування власних обігових активів підприємств. Нормування власних обігових активів за їх окремими елементами.

Розрахунок нормативу власних обігових коштів економічним методом. Визначення сукупного нормативу власних обігових активів та джерел його покриття. Показники використання обігових активів та їх розрахунок.

Контроль за використанням обігових активів. Питання вдосконалення організації обігових активів.

Студенти повинні:

Знати: Сутність обігових активів, їх склад і структура. Організація обігових активів і джерела їх формування. Загальний порядок нормування власних обігових активів підприємств. Нормування власних обігових активів за їх окремими елементами.

Вміти: визначати розрахунок нормативу власних обігових коштів економічним методом. Визначення сукупного нормативу власних обігових активів та джерел його покриття. Показники використання обігових активів та їх розрахунок.

Самостійна робота студентів: Джерела формування оборотних коштів.

Практичне заняття: Виконання аналізу ефективності використання оборотних коштів.

Тема 6. Кредитування підприємств

Необхідність, суть, види і функції кредиту. Банківський кредит, його види, форма видачі, принципи та об'єкти кредитування. Порядок оформлення отримання кредиту в банку. Порядок видачі кредиту. Порядок погашення кредиту та відсотків за використання ним. Контроль банку за використанням і погашенням кредиту. Інші форми кредитів, які надаються при кредитуванні підприємств.

Студенти повинні:

Знати: суть, види і функції кредиту. Банківський кредит, його види, форма видачі, принципи та об'єкти кредитування. Порядок оформлення отримання кредиту в банку. Порядок видачі кредиту.

Вміти: визначати порядок видачі кредиту. Порядок погашення кредиту та відсотків за використання ним. Інші форми кредитів, які надаються при кредитуванні підприємств.

Самостійна робота студентів: Контроль банку за використанням і погашенням кредиту.

Тема 7. Оцінювання фінансового стану підприємства

Сутність фінансового стану підприємства, його показники та методика їх розрахунку. Сутність ліквідності підприємства, її показники та методика їх розрахунку. Платоспроможність, її показники та методика їх розрахунку. Фінансова стійкість підприємства, її показники та їх розрахунок. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства. Економічна сутність санації. Сутність банкрутства, процедура визначення і ліквідація підприємства.

Студенти повинні:

Знати: Сутність фінансового стану підприємства, його показники та методика їх розрахунку. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства. Економічна сутність санації. Сутність банкрутства, процедура визначення і ліквідація підприємства.

Вміти: визначити платоспроможність, її показники та методика їх розрахунку. Фінансова стійкість підприємства, її показники та їх розрахунок.

Самостійна робота студентів: Сутність ліквідності підприємства, її показники та методика їх розрахунку. Фінансовий аналіз короткострокової заборгованості. Аналіз руху грошових коштів.

Тема 8. Фінансове планування на підприємстві

Фінансове планування, його зміст, призначення, склад і завдання. Види фінансового планування та їх характеристика. Фінансовий план підприємства. його зміст і порядок складання. Оперативне фінансове планування.

Студенти повинні:

Знати: Фінансове планування, його зміст, призначення, склад і завдання. Оперативне фінансове планування.

Вміти: визначати зміст, призначення, склад і завдання фінансового планування.

Самостійна робота студентів: види фінансового планування та їх характеристика. Фінансовий план підприємства. його зміст і порядок складання.

Список літератури

1. **ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ.** Подерьогін Навч.посібник. – Львів: «Новий світ – 2000», 2006 р.
2. **ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ.** О.С.Філімоненков, Навчальний посібник. – К: Кондор, 2005 р.
3. **ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ.** О.С.Філімоненков, Практикум /Навчально-методичний посібник. – К: Ельга, Ніка-Центр, 2003 р.
4. **ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ.** Р.А.Слав'юк, Навчальний посібник. – К:Центр навчальної літератури, 2004 р.
5. **ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ.** Навчальний посібник: Курс лекцій / За ред..д.е.н., проф.Г.Г.Кірейцева. – Київ: ЦУЛ, 2002 р.
6. **ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ.** Рудюк Л.В., Навчальний посібник для дистанційного навчання / за наук. ред Романенко Л.Ф. – К:Університет «Україна», 2005 р.
7. **ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ у запитаннях і відповідях.** Данілов О.Д., Паєнтко Т.В., Навчальний посібник. – К:Центр навчальної літератури, 2011 р.
8. **ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ.** Білик М.Д., Бабяк Н.Д., Практикум. – К:Центр навчальної літератури, 2008 р.